

Mine Soysal'ın gözünden

Mine Soysal ile son kitabı 'Uzakta' ve sanat üzerine sohbet ettik

ONURHAN ALPAGUT

Bize yayıncılık hayatınızdan biraz bahseder misiniz?

Uzun bir arkeoloji hayatımın ardından 1996 yılında arkadaşlarımla beraber Günışığı Kitaplığı'nı kurduk. Çocuk ve gençlik edebiyatı yayıncılığı yapmaya başladım. Ağırıklı olarak genç kitapları yazıyorum. Ancak çocukların da okuyabileceği kitaplarım da mevcut.

Neden arkeolojiyi bırakarak

şemliğini onlara hissettirebilirsek ülkemizin de, dünyanın da geleceğine dair yeni umut tohumları serpebileceğimi düşündüm.

Bir kitap yazmaya nasıl karar veriyorsunuz? Yazım sürecini bize anlatır mısınız?

İçinde yaşadığımız ülke öznesi

mı bu şekilde çıkarıyorum.

Bize son kitabınız 'UZAKTA'nın ortaya çıkış sürecinden bahseder misiniz?

"Uzakta" son derece güncel temalarla ortaya çıktı. Ancak bambaşka bir roman çalışması içerisinde yaşadığım bir takım toplumsal meselelerin elimdeki kalemi etkilediğini yazmakta olduğum dosyayı bi-

tiriyor. Benim "UZAKTA"da başıma geldiği gibi. Planlı, programlı yaptığım bir çalışma değil, gidi-verdi. Ama bambaşka bir konu, dosya benim için filizlendi.

Çocuk ve Genç kitapları yazıyorsunuz... Sizin gözünüzde bu iki farklı okuyucu grubu nasıl? Anlatır mısınız?

Çocuklar son derece yaratıcı, kararlı, hevesli, nitelikli kurgulara iyi hazırlanmış kitaplara karşı en acımasız okurdur. Acımasızca okuduğunu eleştirebilen son derece ne istediğini bilen bir okur kitlesidir. Gençler ise kendi meselelerine odaklanmış onlara kafa yoran, önem verdiği ergenlikten itibaren içinde yaşadığı duygu, düşünce dünyası onu çok farklı anlamlarda etkiliyor. Edebiyat okumalarında da kitapla olan ilişkilerinde de kendilerine gerçekten kendini ciddiye alan onun meselelerini tartışan düşündürebilen, duygusal anlamda da kendisine eşlik edebilen kitaplara meyil ediyor.

Kitap size neyi ifade ediyor? Bir yazar olarak ülkemizdeki kitap okuma oranını değerlendirir misiniz?

Bizim ülkemiz kitap okumayı sevmediğini sanan insanların ülkesi. Ben küçükken bu grubun içerisindeydim. Çocukluğum da hayta-

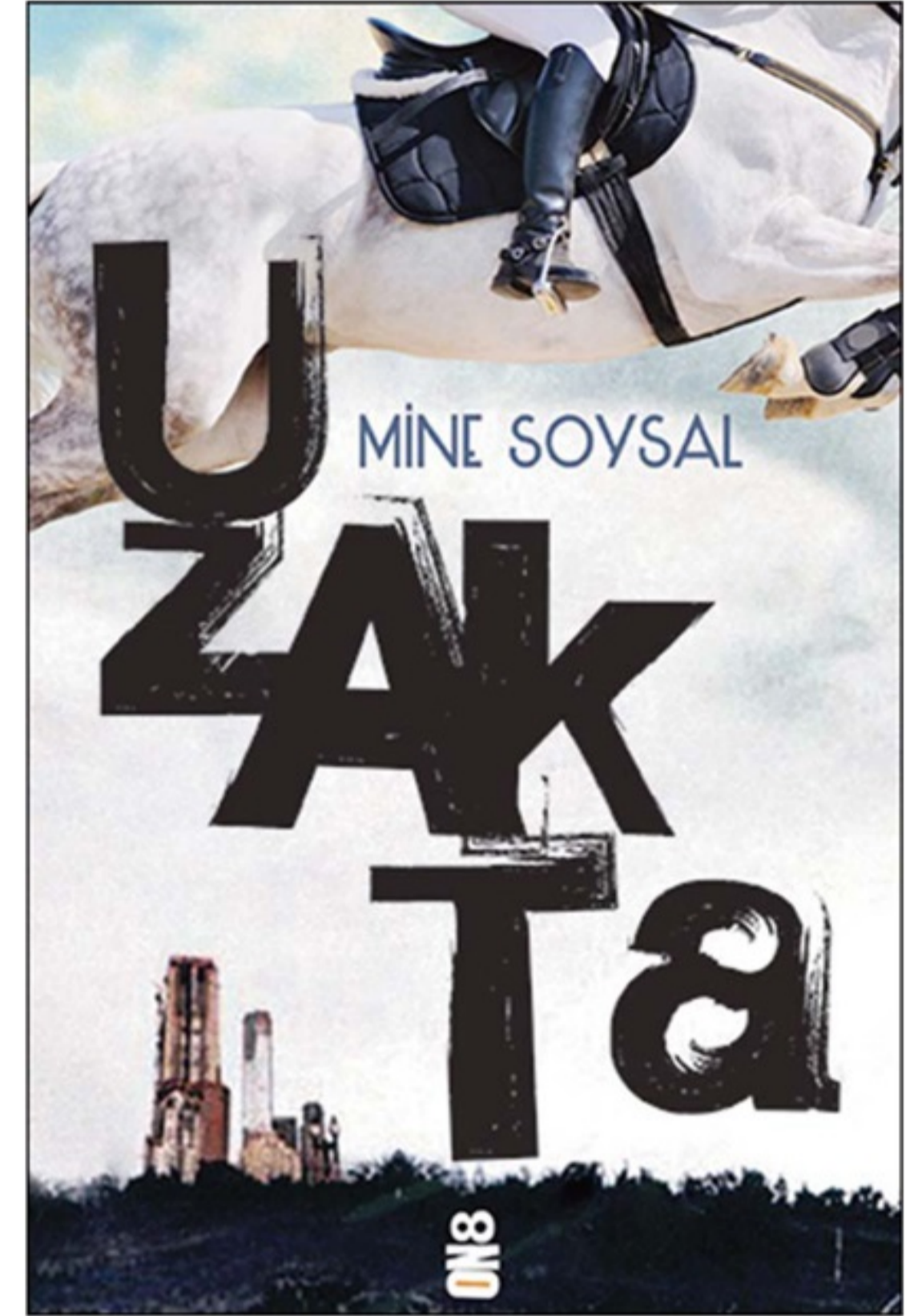
Mine Soysal kimdir?

Yazar, yayıncı Mine Soysal 1959'da İstanbul'da doğdu. 1981'de İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Eski Önsaya Dilleri ve Kültürleri Bölümü'nü bitirdi. 1994 yılına dek İstanbul Arkeoloji Müzeleri'nde arkeolog-araştırmacı olarak çalıştı, kazı ve yüzey araştırmalarına katıldı. Müzedeki görevinden ayrıldıktan sonra, 1996'da Günışığı Kitaplığı'nı kurdu. Çocuk edebiyatımızda önemli yer edinen birçok kitabın editörlüğünü üstlendi. Çocuklar için, "Ala Çocuk Yollarında" adlı öykü kitabını, her

yaştan okur için bütünüyle canlandırılmaya dayalı "İstanbul Masalı" adlı anlatıyı kaleme aldı; ayrıca çocuklar ve gençler için bilimsel içerikli kitaplar hazırladı. Bugüne dek on binlerce öğrenciyle interaktif sunuşlar ve sohbet programları gerçekleştiren yazar, "Eyvah Kitap!"ta çocukların ve gençlerin kitap okuma eğilimlerini ve sorunlarını, "Odada Yalnız"da ülkemiz gençliğinin birbirinden uzak, birbirine yakın hallerini öyküleştirdi. Eylül'de Aşklar adlı bir de gençlik romanı yazan Soysal, Günışığı Kitaplığı'nın yayın yönetmenliğini sürdürmekte.

rakarak "UZAKTA'nın güçlü bir biçimde araya girdiğini fark ettim. Aldığınız kararlar, aslında veriminzde farklı zaman dilimleri ve farklı koridorlarda yürümeyi gerek-

lik yapmak ya da başka şeyler ile uğraşmaktan kitap okuma davranışına çok geç yapmış bir çocuğum. Kitap okumak daha edilgen bir davranış gerektiriyor. Sessizce ke-

nara çekilip elinizdeki kitapla yalnız kalmayı insanlar ile konuşmadan oyunlar oynamadan ya da sevdiğiniz başka şeyleri yapmadan durabilmenizi gerektiriyor. Biz toplum olarak böyle değiliz. Entelektüel gelişimi değil aslında sosyal ilişkileri ve bir arada kuracağımız kahve sohbetlerini daha çok yapan bir topluluğuz. Bu sebeptendir ki kitap okumak gibi özellikle de edebiyat kitapları okumak gibi daha belirsiz ne olduğunu çok fazla hayal edemedikleri bir davranış gerçekleştirilmeleri zorlandıkları bir durum oluyor. Edebiyat okumak kolay değildir. Edebiyat emek isteyen okumayı gerektiriyor. Ancak ben sanıyorum ki okumanın yarattığı uzun vadeli keyifleri eğitim kurumlarımızda, kütüphanelerde en başta yetişkinlerin kendilerinin de deneyimlemesi, keşfetmesi zamanla öğrenci-

lerine, çocuklarına, kullanıcılarına aynı konuyu aktarabilme, o keyfe onları da davet edebilme konusunda önemli bir deneyim sağlayacaktır. Biz nitelikli kitaplar yayınladığımız sürece çocukların, gençlerin ve de yetişkinlerin kitap okuma konusundaki heveslerinin de yükselceğine, başarıya ulaşacaklarına eminim.

Bugüne kadar kaç kitap yazdınız? Sizde en özel bir yere sahip olan hangisi?

Bugüne kadar 20'ye yakın kitap yazdım. Ben çok kitap yazan bir yazar değilim. Bu nedenle de her yazdığım kitabın farklı tatları, yerleri mevcut. Ancak 'EYVAH KİTAP' içlerinde beni çok sayıda çocukla gençle kitap okuma halleri üzerine buluşturan özel bir çalışma olduğu için biraz daha farklı bir yeri var bende.

yayıncılığa başladınız?

Ben çocukluğumdan beri arkeolog olmayı hayal eden bir tutku ile mesleğini yapabileceğine erişmiş nadir insanlardan olduğumu düşünüyorum. Öğrencilik yıllarımda dahil 15 yıl boyunca dolu dolu ülkenin her yanını gezerek, arkeologluk yapma imkanına eriştim. Anadolu'da, gittiğim coğrafyalarda farkına vardığım yeni öyküler aslında Anadolu'nun ne kadar muhteşem bir yer olduğu gerçeği, edebiyat okurluğum ile birleşince çocuklara ve gençlere yönelik daha fazla nitelikli yayın yapılması gerekliliğinin farkına vardım. Asla bir yazar olarak yetişkinlere yönelik kitap yazmadım. Eğer gençleri ve çocukları anlatabilsek dünyanın, ülkemizin, insanlığın bütün canlılığın muhte-

genç olan edebiyatı ne yazık ki olumsuz başlıklarda çok fazla örnekleyen bir ülke. Eğer sosyal, kültürel, siyasi gündemi takip eden bir insanınız başınızdan aşağı sürekli konular, temalar, dramlar başınıza geliyor. Bütün bu gündemin içerisinde yazmaya yönelmek bir yazar için şaşırtıcı derecede hem kolay hem de temaları bir araya getirmek ve alt temaları da olabilen edebi metinler yaratmak bunları kurgulayabilmek oldukça zor. Benim açımdan ise geçmişteki mesleki birikimimin bana sağladığı tarihsel olarak geriye doğru akabilme kolaylığı ayrıca bugünün toplumunda yaşamaya var olmaya çalışan gençlerin özgürlük meseleleri çok çok önemli ve uzun zaman dönemi içerisindeki bu akışta kendi konuları-